

Kvalitní osvětlení odrazem od stropu nezpůsobuje odlesky a umožňuje dobré pozorování vzácných prací.

Odtud je možné vstoupit do několika menších místností. Neobvyklý je prostor s ležící sochou Krista. „Ohromná“ skulptura umučeného Ježíše s řadou civilních portrétů shlížejících z jedné stěny a na protější sv. Simeon od Petra Brandla vzbuzují neobyčejně silné emoce. Tato nezvyklá sestava působí mocně a překvapivě. Vyvolává polemiku od otevření expozice.

Třetí část prohlídky v přízemí je pojednána opět jinak. Na pohled syrově bílé stěny a trochu bludiště nutí

návštěvníka, už velmi nasyceného předchozími dvěma patry, objevovat např. krásný portrét šlechtice od Jana Kupeckého.

Kunsthistorici mohou mít výhrady k výběru některých obrazů nebo jejich umístění. To je dobře, experti se mají přit o nejsprávnější interpretace umění. Ten, kdo má staré umění rád, tady pozná jeho širokou paletu v krásném „balení“. Malé mouchy se najdou, např. orientační systém je občas téměř „neviditelný“.

K expozici je vydaná kvalitně graficky upravená publikace. Jak to ale bývá, je to spíše katalog pro odborníky.

Pro toho, kdo nemusí o starých mistrech vědět „všechno“, by byla užitečná slabší brožura se stručnějšími informacemi.

Dobrym přídavkem je rozhlasový cyklus „Starí mistři ve Schwarzenberském paláci. Poznejte příběhy mistrovských děl renesance a baroka“ vysílaný na stanici Český rozhlas Vltava. Instalaci velmi dobře doplňuje, jen jsem na něj v NG nenašla žádný odkaz. Škoda.

Tento počín považuji za výbornou ukázkou toho, jak se má malířství prezentovat v souvislostech, což zatím není v Čechách zvykem. ■

PRÁVNÍ PORADNA AMG

Kurátoři a odpovědnost za škodu

LIBOR VAŠÍČEK / ŠÁRKA VAŠÍČKOVÁ

LEGAL PARTNERS, ADVOKÁTNÍ KANCELÁŘ, S. R. O.

V tomto článku se zabýváme odpovědností kurátorů sbírkových a mobiliárních fondů, kteří vykonávají práci na základě pracovní smlouvy nebo dohod o pracích konaných mimo pracovní poměr. Téma odpovědnosti je velice široké. My se však zabýváme obecnou odpovědností kurátorů za způsobenou škodu podle ustanovení § 250 zákoníku práce a odpovědnosti za schodek na svěřených hodnotách podle ustanovení § 252 a násl. zákoníku práce.

Obecná odpovědnost za škodu

Předpokladem pro vznik obecné odpovědnosti zaměstnanců (a tedy i kurátorů v postavení zaměstnanců) za škodu způsobenou zaměstnavateli je (i) porušení pracovních povinností při plnění pracovních úkolů nebo v přímé

souvislosti s ním; (ii) vznik škody; (iii) příčinná souvislost mezi porušením pracovních povinností a vznikem škody a (iv) zavinění na straně zaměstnance, přičemž ke vzniku povinnosti k náhradě škody je třeba, aby byly všechny výše uvedené předpoklady splněny současně; chybí-li být jen jeden z nich, nárok na náhradu škody nevzniká.

Zaměstnanec, který má povinnost nahradit škodu, musí zaplatit zaměstnavateli skutečnou škodu, a to v penězích, jestliže ji neodčiní uvedením v předešlý stav. Rozsah náhrady škody způsobené z nedbalosti je však limitovaný. Výše požadované náhrady škody způsobené z nedbalosti totiž nesmí přesáhnout u jednotlivého zaměstnance částku rovnající se čtyřapůlnásobku jeho průměrného

měsíčního výdělku, kterého dosahoval před porušením povinnosti, kterým způsobil škodu. V případě úmyslného způsobení škody pak může zaměstnavatel požadovat vedle skutečné škody i náhradu ušlého zisku, tedy toho, oč se v důsledku protiprávního jednání zaměstnanec majetek zaměstnavatele nezvětšil, jak by bylo možné s ohledem na pravidelný chod věci očekávat.

V praxi tak může nastat situace, kdy kurátor přestane docházet na pracoviště a vykonávat řádně přidělenou práci, aniž by pracovní poměr ukončil způsobem předvídaným zákoníkem práce. Pokud zaměstnavateli v důsledku takového jednání vznikne škoda (musí například zaplatit jiným zaměstnancům práci přesčas, protože tito musí odvést práci i za absentujícího kolegu), je kurátor povinen ji nahradit. Pokud by šlo v tomto případě o škodu způsobenou úmyslně, zaměstnavatel by mohl po kurátorovi požadovat i náhradu ušlého zisku (například v situaci, kdy by se v důsledku protiprávního jednání nekonala stěžejní muzejní výstava, kterou měl kurátor samostatně připravovat).

Odpovědnost za schodek na svěřených hodnotách

Povinnost k náhradě této škody vzniká, prokáže-li zaměstnavatel, že uzavřel se zaměstnancem platnou dohodu o odpovědnosti za svěřené hodnoty, a když vznikl zaměstnanci při jejich vyúčtování schodek. Dohoda o odpovědnosti za svěřené hodnoty je platná, pokud mezi jejími stranami byl pracovněprávní vztah. Dohoda o odpovědnosti za svěřené hodnoty může být uzavřena buď samostatně, nebo může být součástí pracovní smlouvy. Lze ji sjednat i se zaměstnancem činným na základě dohody o pracích konaných mimo pracovní poměr.

Dohoda o odpovědnosti za svěřené hodnoty musí (i) být uzavřena písemně; (ii) obsahovat závazek zaměstnance převzít odpovědnost za hodnoty, které mu zaměstnavatel svěří. Touto dohodou se zaměstnanec ujímá svěřených věcí a vzniká mu povinnost je následně vyúčtovat. Takovými

hodnotami mohou být hotovost, cenniny (kolky, známky apod.), zboží, zásoby materiálu nebo jiné hodnoty, které jsou předmětem obratu nebo oběhu, a s nimiž má zaměstnanec možnost osobně disponovat po celou dobu, po kterou mu byly svěřeny. Klíčovým znakem svěřených hodnot, který umožňuje jejich odlišení od ostatních, je jejich určení pro obrat nebo oběh a osobní dispozice odpovědného zaměstnance s nimi po celou dobu, po kterou jsou mu svěřeny. Dohodu o odpovědnosti za svěřené hodnoty tak nelze platně uzavřít například ke svěřenému motorovému vozidlu, k náradí, které používá zaměstnanec k výkonu práce, k vybavení kanceláře, k věcem, jež zaměstnanec používá k plnění svých pracovních úkolů, protože nejde o hodnoty, které jsou předmětem obratu nebo oběhu.

Schodkem (mankem) se rozumí rozdíl mezi skutečným stavem svěřených hodnot, které je zaměstnanec povinen vyúčtovat, a mezi údaji účetní

evidence, o který je skutečný stav nižší než účetní stav. Schodek se prokazuje inventarizací.

V praxi jsme se setkali se snahou zakotvit odpovědnost za škodu způsobenou zaměstnavateli kurátorem právě prostřednictvím dohody o odpovědnosti za schodek na svěřených hodnotách, a to v souvislosti s péčí o sbírkové předměty. Sbírkové předměty nicméně nemají povahu hodnoty svěřené zaměstnanci k vyúčtování ve smyslu ustanovení § 252 odst. 1 zákoníku práce a nemohou tak být způsobilým předmětem dohody o odpovědnosti za schodek na svěřených hodnotách.

Dojde-li však ke škodě na sbírkových předmětech, kterou způsobí kurátor, nelze vyloučit aplikaci obecné odpovědnosti za škodu podle ustanovení § 250 zákoníku práce.

Vzorovou dohodu o odpovědnosti za svěřené hodnoty najdete na webových stránkách AMG <http://www.cz-museums.cz> pod záložkou *Právní poradna AMG*. ■

Názvosloví etnografických sbírek I

MYSLIVOST – LOVECTVÍ

Martin Slaba

Cena: 50 Kč

První svazek *Názvosloví etnografických sbírek* vydaly společně **AMG** a **Národní muzeum v přírodě, p. o.**, s finančním příspěvím **Ministerstva kultury**. Edice je připravována pod záštitou **Etnografické komise AMG**.

V polovině října 2020 byla publikace rozeslána **zdarma** všem členům AMG – řádným (institucím), individuálním i čestným. **Počet zaslaných kusů** se řídí **výší členského příspěvku AMG**. Nad tento rámec si mohou členové AMG i ostatní zájemci výtisky zakoupit na Sekretariátu AMG.

Kontakt pro prodej a distribuci publikací AMG:

Mgr. Vendula Potůčková Jurášová

Tel.: +420 224 210 037

Mobil: +420 736 438 611

E-mail: kalendarium@cz-museums.cz

